

УДК 619:616.992.28:591.531.2

**ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ДЕРМАТОМІКОЗІВ У МІСТІ
ДНІПРОПЕТРОВСЬК****БІЛА Н.В.**,* к. вет. н., ст. наук. співробітник**ГЛЕБЕНЮК В.В.**,** к. вет. н.**ЗУБКОВ В.В.**,** студент**ВОРОНОВ Т.В.**,** студент

* Державна установа Інститут сільського господарства степової зони Національної академії аграрних наук України,

** Дніпропетровський державний аграрно-економічний університет

м. Дніпропетровськ, 1981vova0909@mail.ru

У статті наведено дані про поширення дерматомікозів тварин у місті Дніпропетровськ і виявлено епізоотологічні особливості хвороби. У результаті досліджень встановлено видову, вікову і порідну структуру захворюваності. Дерматомікози зареєстровано у тварин чотирьох видів (собак, котів, шиншил і щурів). Охарактеризовано сезонність прояву хвороби у тварин різних видів

Дерматомікози, епізоотичний процес, Дніпропетровськ, собаки, коти, шиншили, щури, сезонність захворювання, порода тварин, вік тварин

Вступ. Дерматомікози (дерматофітози) – це інфекційні захворювання тварин і людини, які характеризуються ураженням шкіри та її похідних патогенними грибами родів *Trichophyton* і *Microsporum* [5, 6].

У містах України епізоотична ситуація щодо дерматомікозів тварин є складною і напруженою [1, 3, 4, 7]. Виникненню захворювання сприяють різні фактори: неповноцінна годівля, відсутність сонячного опромінення, мікротравми шкіри, недотримання санітарно-гігієнічних умов утримання і т.д.

Численними дослідженнями встановлено епізоотологічні особливості дерматомікозів, зокрема сезонність прояву, вікову і породну сприйнятливість тварин [1, 3, 8]. Особливості прояву епізоотичного процесу визначаються природно-кліматичними факторами, організацією діагностичних і профілактичних заходів, які особливі для кожного регіону України.

Метою нашої роботи було виявлення епізоотологічних особливостей дерматомікозів у місті Дніпропетровськ.

Матеріал і методи досліджень. Під час проведення епізоотологічного аналізу використовували журнали реєстрації хворих тварин трьох ветеринарних клінік м. Дніпропетровська за 2013–2014 роки. Показники прояву епізоотичного процесу розраховували за загальноприйнятими методиками [2].

Результати досліджень та їх обговорення.

Встановлено, що діагностика дерматитів грибкової природи проводиться комплексно і базується на основі клінічних ознак, результатів люмінесцентного, мікроскопічного і мікологічного досліджень волосся, лусочок, кірочок ураженої ділянки шкіри.

Видова структура захворюваності тварин дерматомікозами, за даними трьох ветеринарних клінік, представлена в табл. 1.

Як видно з табл. 1, найчастіше дерматомікозами хворіли собаки і коти, а тварини інших видів (довгохвоста шиншила – *Chinchilla lanigera* та декоративний щур – *Rattus norvegicus f. domesticus*) значно рідше.

На основі статистичних досліджень журналу реєстрації хворих тварин було встановлено, що в нозологічному профілі інфекційних хвороб собак дерматомікози займають перше місце (23,8 %). Питома вага дерматомікозів у загальній захворюваності котів інфекційними хворобами становить 30,6 %.

Захворювання були відмічені у собак і котів різних порід (табл. 2).

Як видно з табл. 2, значну захворюваність собак було відмічено серед німецьких вівчарок, шар-пеїв, йоркширських тер'єрів та безпородних, на долю яких припадає 46,4 % всіх випадків. У котів захворювання найчастіше реєструвалося серед безпородних (80,9 %) та

Таблиця 1. Видова структура захворюваності тварин дерматомікозами в місті Дніпропетровськ за 2014 р

Вид тварин	Кількість хворих тварин	
	абсолютне число	%
коти	141	69,8
собаки	58	28,7
шиншили	2	1,0
щури	1	0,5
всього	202	100

рідше – породистих (19,1 %).

При аналізі вікової структури захворюваності було встановлено, що дерматомікози частіше реєстрували у молодих тварин (табл. 3).

Як видно з табл. 3, собаки хворіють частіше у віці до двох років (49,0 % випадків). Низьку захворюваність собак дерматомікозами відмічено у віці від чотирьох років (18,3 % випад-

ків).

Подібну вікову структуру захворюваності відмічено у котів. Найбільш сприйнятливі тварини віком до двох років (66,4 % випадків), а стійкі – від чотирьох років (18,8 % випадків).

Не встановлено жодних особливостей поширення дерматомікозів у залежності від статі тварин.

Таблиця 2. Породна структура захворюваності собак і котів дерматомікозами в м. Дніпропетровськ за 2014 р.

Вид и порода тварин	Кількість хворих тварин	
	абс. число	%
собаки:	58	100
німецька вівчарка	9	15,5
шар-пей	7	12,0
йоркшир-тер'єр	6	10,3
безпородні	5	8,6
мопс	4	7,0
лабрадор	4	7,0
той-тер'єр	3	5,3
далматин	2	3,4
доберман	2	3,4
такса	2	3,4
хаскі	2	3,4
інші породи	12	20,7
коти:	141	100
безпородні	114	80,9
британська	16	11,3
персидська	4	2,8
скоттіш-фолд	3	2,2
тайська	2	1,4
інші породи	2	1,4

Таблиця 3. Вікова структура захворюваності собак і котів дерматомікозами в місті Дніпропетровськ за 2014 р.

Вік тварин	Кількість хворих			
	собак		котів	
	абс. число	%	абс. число	%
до 2 років	24	49,0	81	66,4
2–4 роки	16	32,7	18	14,8
4–6 років	2	4,1	11	9,0
6–8 років	3	6,1	1	0,8
8–10 років	2	4,1	2	1,6
10–12 років	1	2,0	3	2,5
більше 12 років	1	2,0	6	4,9
всього	49	100	122	100

За результатами дослідження сезонної динаміки захворюваності тварин дерматомікозами встановлено, що захворювання реєструвалося впродовж року (рис. 1 та 2).

Наростання захворюваності собак на дерматомікози відбувалося з вересня по листопад. Найменша кількість хворих тварин реєструвалася у травні-червні. Індекс сезонності склав 1,1.

При вивченні сезонності прояву дерматомікозів котів було встановлено, що найбільша

кількість випадків відмічається в серпні, жовтні-грудні. Низька захворюваність котів спостерігається у березні. Індекс сезонності склав 1,3.

Висновки:

1. До епізоотичного процесу дерматомікозів включені тварини чотирьох видів: собаки, коті, шиншили та щури. Хворіють частіше молоді тварини (до двох років).

2. Дерматомікози тварин у місті Дніпропетровськ реєструються впродовж року, проте

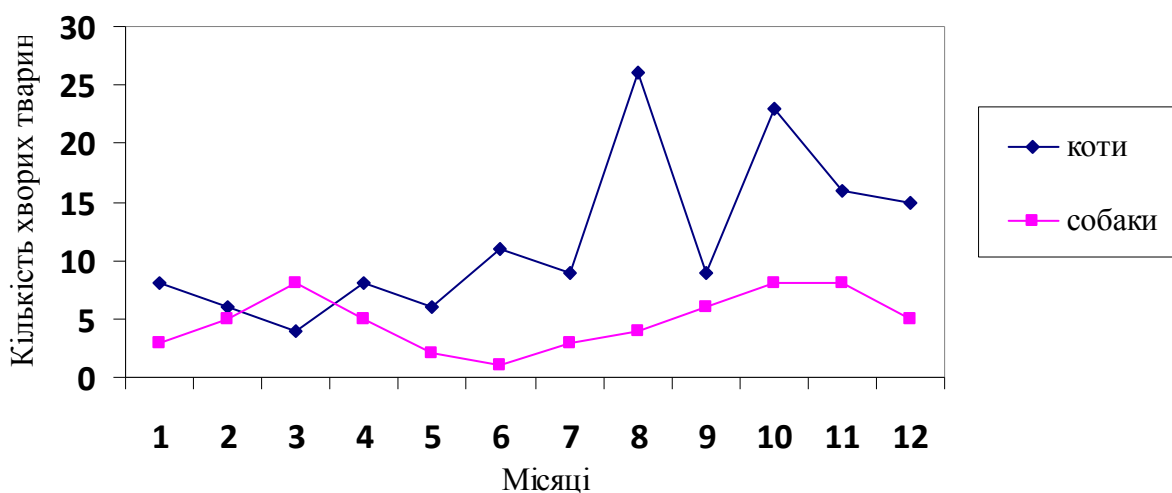

Рис. 1. Сезонність захворювання собак та котів на дерматомікози в місті Дніпропетровськ за 2014р.

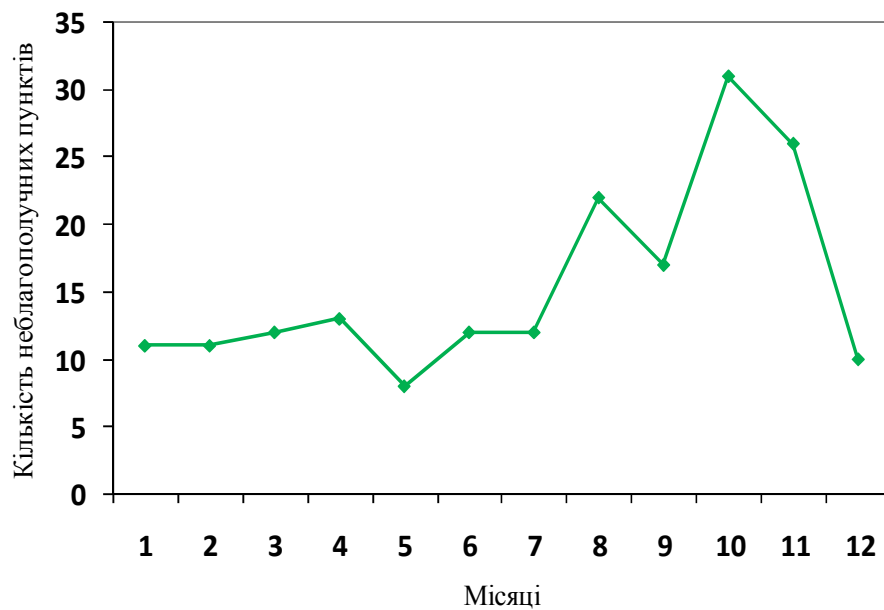

Рис. 2. Сезонність поширення дерматомікозів тварин у місті Дніпропетровськ за 2014 р.

мають виражену сезонність. Наростання захворюваності собак відбувається у вересні-листопаді, а котів – серпні, жовтні-грудні.

Перспективи подальших досліджень полягають у визначенні ефективності специфічної профілактики дерматомікозів тварин.

ЛІТЕРАТУРА

1. Епізоотична ситуація з трихофітії котів та собак у м. Києві / О. Бублик, Г. Лемещенко, В. Титаренко [та ін.] // Ветеринарна медицина України. – 2004. – № 3. – С. 9–11.
2. Загальна епізоотологія / [Б.М. Ярчук, П.І. Вербицький, В.П. Литвин та ін.]; за ред. Б.М. Ярчук, Л.С. Корнієнка. – Біла Церква, 2002. – 656 с.
3. Зажарський В.В. Особливості діагностики та лікування дерматомікозів м'ясоїдних в умовах приватної лікарні ветеринарної медицини міста Дніпропетровськ / В.В. Зажарський, Г.С. Мовкалова // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харківської ДЗВА. – 2014. – Вип. 28, Ч. 2. «Ветеринарні науки». – С. 567–572.
4. Іванов Г. Ретроспективний епізоотологічний аналіз захворюваності та її сезонності при дерматомікозах собак і котів / Г. Іванов, В. Атамась // Ветеринарна медицина України. – 2003. – № 4. – С. 29–31.
5. Культурально-морфологічні властивості трихофітонів, виділених на території України / [Скрипник В., Стецюра Л., Волков М., Яненко В.] // Ветеринарна медицина України. – 2005. – № 8. – С. 39–41.
6. Медведєв К.С. Болєзни кожи собак и кошек // К.С. Медведєв. – К.: «ВИМА», 1999. – 152 с.
7. Поширення дерматофітозів собак і котів у м. Полтава / [Коне М.С., Корчан Л.М., Омельченко Г.О., Корчан Г.О.] // Проблеми зооінженерії та ветеринарної медицини: зб. наук. праць Харківської ДЗВА. – 2014. – Вип. 28, Ч. 2. «Ветеринарні науки». – С. 620–623.
8. Скрипник В. Епізоотологія та етіологія трихофітії великої рогатої худоби / В. Скрипник // Ветеринарна медицина України. – 2007. – № 6. – С. 17–19.

ЭПИЗОТОЛОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ ДЕРМАТОМИКОЗОВ В ГОРОДЕ ДНЕПРОПЕТРОВСК

Белая Н.В.,* Глебенюк В.В.,** Зубков В.В.,** Воронов Т.В.**

**Государственное учреждение Институт сельского хозяйства степной зоны Украины НААН
**Днепропетровский государственный аграрно-экономический университет, г. Днепропетровск*

В статье приведены данные о распространении дерматомикозов животных в Днепропетровске и выявлено эпизоотологические особенности болезни. В результате исследований установлено видовую, возрастную и породную структуру заболеваемости. Дерматомикозы зарегистрированы у животных четырех видов (собак, кошек, шиншиллы и крыс). Охарактеризовано сезонность проявления болезни у животных разных видов

Дерматомикозы, эпизоотический процесс, Днепропетровск, собаки, коты, шиншиллы, крысы, сезонность заболевания, порода животных, возраст животных

EPIZOOTOLOGICAL ASPECTS OF DERMATOPHYTOSES IN DNIPROPETROVSK CITY

N. Bila*, V. Glebenyuk,** V. Zubkov,** T. Voronov**

** State Institute of Agriculture steppe zone of Ukraine NAAS*

***Dnipropetrovsk State Agrarian and Economic University, Dnipropetrovsk*

The article presents data on the prevalence dermatomycoses animals in Dnepropetrovsk and found epizootological aspects of the disease. Established diagnosis of fungal dermatitis nature conducted a comprehensive and is based on clinical signs, results of of luminescent, microscopic and mycological investigations hair, scales, crusts affected skin.

Dermatomycosis often get sick dogs, cats but animals of other species (Chinchilla lanigera and Rattus norvegicus f. domesticus) is much less. In analyzing the age structure of morbidity was found that dermatomycosis often recorded in young animals. Do not set any peculiarities dermatomycoses distribution of males and females. The increasing incidence of dermatomycosis in dogs occurred from september to november. The least amount of sick animals was recorded in may and june.

In the study of seasonal manifestation dermatomycoses cat was found that the highest incidence is observed in august, october and december. The low incidence of cats is observed in march

Dermatomycoses, epizootic process, Dnipropetrovsk, dogs, cats, chinchillas, rats, seasonal diseases, animal breed, age of the animals
